

Pe parcursul consultării publice, la *„Draft-ul de propunere de proiect de capacitate incrementală la punctul de interconectare comun PI Isaccea 1 – Orlovka 1”*, au fost primite următoarele întrebări:

1. După cum se menționează în document, „capacitatea de ieșire din SNT prin punctul Isaccea 1/Orlovka 1 este oferită în prezent de SNTGN Transgaz SA ca și capacitate întreruptibilă. Caracterul întreruptibil al capacității oferite la punctul Isaccea 1/Orlovka 1, pe direcția de transport România → Ucraina, este conferit de faptul că cerințele minime de calitate a gazelor naturale din România și Bulgaria sunt diferite de cerințele de calitate din Ucraina.” Mai mult decât atât, documentul menționează că „oferta de capacitate (existentă plus incrementală) pusă la dispoziția pieței la PI Isaccea 1/Orlovka 1, pe direcția de transport România → Ucraina, rămâne interuptibilă până la armonizarea cerințelor de calitate în România, Bulgaria și Ucraina.” În acest caz, ați putea să ne oferiți un calendar pentru armonizarea cerințelor de calitate în cauză și, în consecință, o dată de la care capacitatea pusă la dispoziție va fi de tip fermă?

Răspuns: În ceea ce privește existența unui calendar pentru armonizarea cerințelor de calitate menționăm faptul că problematica armonizării cerințelor de calitate este abordată în prezent la nivel regional, sub coordonarea DG ENER. Astfel, în cadrul reuniunii ministeriale a Grupului de nivel înalt CESEC care a avut loc la data de 19.01.2024 la Atena, a fost aprobat Planul de acțiuni al CESEC privind gazele, plan care prevede la Cap. 2.2. Acțiunile de integrare a pieței gazelor naturale și priorități de politică, și acțiunea de Armonizare a calității gazelor, având ca termen de finalizare sfârșitul anului 2024.

2. Întrucât tipul de capacitate menționat este legat de problema cerințelor de calitate a gazelor naturale, este corect să se înțeleagă că, în cazul în care proiectul este aprobat (inclusiv prin angajamente din partea participanților pe piață), există posibilitatea ca noua capacitate (suplimentară) să fie disponibilă doar ca și capacitate interuptibilă?

Răspuns: De îndată ce procesul de armonizare a cerințelor de calitate se va încheia, atât capacitatea fizică existentă cât și cea rezultată din procesul de capacitate incrementală vor deveni capacități ferme.

3. În secțiunea 1.2 din document se menționează că „Furnizarea capacității de 206 520 746 kWh/zi/an la PI Isaccea, pe sensul de ieșire spre Ucraina, este condiționată de furnizarea unei capacități cel puțin egale la PI Negru Vodă 1/Kardam, pe sensul de intrare în România.” Având în vedere că proiectul în cauză implică investiții atât pe partea română, cât și pe partea ucraineană, ar fi posibil să se includă și să se menționeze investițiile necesare astfel încât să nu mai fie necesară aceeași capacitate la Negru Vodă 1/Kardam IP?

Răspuns: În primul rând dorim să arătăm că, potrivit draft-ului de Propunere de Proiect de Capacitate Incrementală la PI Isaccea 1/Orlovka 1, nu sunt necesare investiții pe partea română.

Cererile indicative neangajante de capacitate incrementală, primite în perioada de evaluare a cererii, au arătat un nivel ridicat al necesarului de capacitate atât în PI Negru Vodă 1/Kardam, pe sensul de intrare în România din Bulgaria, cât și în PI Isaccea 1/Orlovka 1, pe sensul de ieșire din România înspre Ucraina și mai departe în aval, prin punctele de interconectare Kaushany și Grebenyky între GTSOU și VMTG.

În strânsă corelare cu cererile indicative primite, în Propunerea de Proiect este analizată asigurarea capacității de 206 520 746 kWh/zi/an la PI Isaccea 1/Orlovka 1 – Ieșire, condiționat de asigurarea cel puțin a aceleiași capacități la PI Negru Vodă 1/Kardam – Intrare, în contextul transportului de gaze naturale pe coridorul transbalcanic, prin fostele conducte de tranzit, pe direcția Sud→Nord.

4. Având în vedere că acest proiect este o consecință a Raportului de evaluare a cererii de pe piață (MDAR) din 2023, care a arătat interesul pentru creșterea capacității puse la dispoziția pieței pe direcția România - Ucraina, există, de asemenea, posibilitatea de a înainta o propunere de capacitate pe PI Tekovo/Medieșu Aurit?

Acest lucru se întâmplă și în urma consultării din ianuarie 2022 cu privire la „ Draft de propunere de proiect pentru proiectul de capacitate incrementală la PI Tekovo/Medieșu Aurit, situat la granița dintre sistemele de transport de gaze din Ucraina și România”. Ați putea furniza informații actualizate cu privire la proiectul menționat la PI Tekovo/Mediesu Aurit?

Răspuns: În conformitate cu Raportul privind evaluarea cererii de capacitate incrementală dintre sistemul de transport gaze din Ucraina și sistemul de transport gaze din România, publicat pe site-ul TRANSGAZ la data de 23.10.2023, pentru PI Medieșu Aurit – Tekovo, indiferent de direcția de transport, nu au fost depuse cereri indicative neangajante de capacitate incrementală.

Propunerea de proiect pentru capacitatea incrementală la PI Tekovo/Medieșu Aurit din 2021 convenită de cei doi operatori de transport a fost transmisă pentru aprobare la ANRE. În lipsa unui răspuns de la ANRE în termenul prevăzut de Regulamentul (UE) 2017/459 – CAM NC, proiectul de capacitate incrementală a fost oprit. Nu s-au primit comunicări nici din parte ucraineană în legătură cu aprobarea/respingerea proiectului de către autoritatea de reglementare din Ucraina.

Este posibilă solicitarea de capacitate incrementală în următorul proces de evaluare a cererii din 2025.

5. Ca urmare a întrebării anterioare, ați putea oferi un calendar pentru punerea la dispoziția pieței a capacității existente la PI Tekovo/Mediesu Aurit, care ar contribui, de asemenea, la reducerea costurilor de transport în regiune?

Răspuns: Nu putem oferi un calendar. Pentru capacitățile existente la PI Tekovo/Mediesu Aurit UA-RO, OTS din România și OTS din Ucraina se află în proces de negociere pentru semnarea unui nou Acord de interconectare.

6. În secțiunea 1.1 din document se menționează că, pentru ca capacitățile să fie puse la dispoziție pe partea ucraineană, "capacitățile ferme trebuie să fie stabilite mai în aval, prin punctele de interconectare Kaushany și Grebenyky între GTSOU și VMTG". În aceste condiții,

acest proiect este coordonat și cu Vestmoldtransgaz și, în caz contrar, nu ar fi necesar să se includă, de asemenea, nevoia de investiții pe partea VMTG în propunerea de proiect actualizată care urmează să fie trimisă autorităților naționale de reglementare și participanților pe piață?

Răspuns: GTSOU și Vestmoldtransgaz implementează proiectul de capacitate incrementală între sistemele de transport de gaze din Ucraina și Republica Moldova, cu parametri tehnici consecvenți pentru acest Proiect. Mai multe detalii privind parametrii tehnici și VMTG sunt disponibile aici: https://tsoua.com/wp-content/uploads/2024/01/Consultation_document_INC-UA_MD_EN_2024.pdf. Testul economic combinat pentru aceste două proiecte trebuie să fie pozitiv și se impune a fi încheiat un acord cu VMTG astfel încât GTSOU să poată adopta o decizie de investiție